

ზეზვა მედიაშვილი

1939

ადგილის დედის მონაცრება

თვალს მიცემს ჩემი სავენახეთი,
 აგრემც მოვუკვდე, ვეღარ დავხედე.
 კაი ხანია, ჩემი კახეთი
 გემოზე ვეღარ მოვიკახეთე.
 კაი ხანია, სევდით მორჩილით
 შევიტყუე ქანგი, მტვერი, ნეონი
 და მანჩრობს გულზე ჯავრად მოჯრილი
 ვერმოგებულს სანადლეონი.
 კი, ჩემი თავი ენაცვლოს მოთას,
 ზუსკინს, ნიხამის, რაბლეს თუ ღი ბოს.
 მაგრამ დღეს გული
 სხვაგვარად მფოთავს,
 მონატრებული მშობლიურ ღიბოს.
 ვენაცვლე სხვათაც – ხაიამს, დანტეს,
 ზელეს, ბიკასოს, ტაღს თუ კარუსოს,
 მაგრამ ეს გული შარაზე დავდე,
 გაუნადე ქვეყნის სატარტაროსოდ.
 მორს კი სახლაშროდ ღუის ბუნარი,
 ხახას უღვაშზე კვამლი კიდია,
 სარკმელში მოსჩანს ბღის ხე მწუხარი
 და წეროები სამხრით მიდინან.
 დამდეგს სიზმარში შატარა სახლი
 და გაღრეცილი ლასტის ჭიშკარი,
 მველი ბედელი და ბედლის მადლით
 გაჭენებული ცაზე ცისკარი.
 ოჰ, ის კიხკასი შატარა ბიჭი,
 თუშური ქუდით ზეზლის მდევარი!
 ოჰ! მოტენილი იმისი კიჭი,
 ოჰ, მოხარული ფურმნის მტევანი!
 გარდახდა ჟამი, იძალეს წლებმა,
 ახლა ეოველი უკვე მორს არი,
 მწუღდება დროსთან ხელდახელ შებმა, —

„მოდის უიქინით, როგორც კორსარი!“
 და მაინც გული გულობას ჰბედავს,
 ბაღღობის მადლით ნათელმოსილი,
 მე ჩემ საუვარელ ადგილის დედას,
 ვერ მოვმორდები ანთუოსივით.
 ძემანის კვლავაც შატარა სახლი,
 ჩემი ოცნების თავშესაფარი,
 მორით ციმციმებს, მიხმობს და დაღლილ
 სულში შემოდის, როგორც ზღაპარი.

მცერ-მოყვარეებს

რაც კი რამ მწამდა, ვეკლა გაწამდა
 წელთა და წამთა შავი ჭორებით.
 ვისგან და როგორც გული გამწვავდა,
 ვეკლას უკლებლივ გვამბორებით.
 რისი ამბორი! გკოცნით და გტლოშნით,
 ვინც გამათუარეთ თქვენი სიძავით,
 ვინც ჩემს დაქანცულ და ისევ მოძლილ
 სულს თითო მაინც დასდეთ სიძანი.
 ვინც მხედებით დღეს და მხედებოდით გუშინ
 დადარაჯებულ სიტყვით, ღიმილით —
 ვეკლას, სულ ვეკლას გისტუმრებთ გულში
 ძველ სიყვარულით, თუმც სიმძიმით.
 ლექსი თუ გული, მძობა თუ გრძნობა,
 ლუკმა თუ აზრი თქვენ გიწილადეთ,
 დავკარგე ცნობა, დავწამეთ ბრძნობა,
 და თავსა ზედან დავსვით შილატედ,
 თქვენ ჯვარზე გაკვრა არ გიჭირთ სხვისი,
 გიუვართ სხვის ბედზე ხელის დაბანა,
 თქვენი საქმეა ქირქილი მქისი,
 თქვენ კარგად იცით ეს ანაბანა.
 თქვენ გამიმრავლეთ თმაში ჭადარა,

საზოგადოებრივი გამომცემლობა

ეს თქვენთან ვისხამ შუბლზე ხაოჭებს,
 თქვენმა ხამხალამ გული დაღარა,
 თქვენ გამბრტყობთ ხახაფლაოზე,
 ხომ დაძაღვეხვით ხიანჯის ცრემლებს.
 ხომ ახრულდება თქვენი მიზანი!
 და მაინც ვეუფლას მე შემოგვევლოთ,
 და მაინც ვეუფლას კოცნას გიგ ზავნით,
 შეღონებული თქვენი ვლდებით,
 მალე გახვდები ზეცის ხიზანი.
 მე გაბატონდით! ნუ აღუღლებით!
 მე ჰაეროვან კოცნას გიგ ზავნით!

**ნერიო სიურმის
 მეგობარს სიფელში**

*„შეაღწეა მხოლოდარაგლო
 მხოლოდარაგლო მხოლოდ
 ერთი სიზმარი მკვებს ხანაბაო
 თორემ ეხლა არ დავიძინებთ“
 აქვით*

ხვეწ აბრილებმა მოგვინარეკლეს,
 კახეთის ცამ და ვარსკვლავთ მწვემსობამ,
 მზეს ვადიდებდით ცვარში არეკლილს
 და ბაღახების ენა გვეხმოდა.
 არ მოგვაკლებდა ლექსის საფანელს
 ვახის ცრემლი თუ ატმის რტოები,
 ხოუმბრის ბურს და იანჯრის ფანტელს
 მოხდევდნენ ჭრული აგვისტოები.
 ხანა გვეცვლდა ცისკრის ცახცახი,
 ხან ობლის ხევდა, გაუმხელელი,
 ვერდაბრუნებულ მაძილოს სახე
 და ნაჯაფარი დედის ხელები.
 ხანაც იისფრად იძვებდა ხული,
 მოხთქვამდა ხანი ტრფობის ებანი,
 ხულს გვიძფოთებდა თუთრი ასული
 და აღისფერი მოგონებანი.
 მაგრამ... მსუჭრულში ფერთა თამაშით,
 ხიზმრებს შეერთო ხვეწი მიზნები
 და ცხრათა ძმათა დაი ლამაზი
 დევთაგან ვერა, ვერ დავიხსენით.
 არ ვთქვამთ: „თუვნივით რიუეს შევრჩით!“ —
 ჟერ ხომ მზე მაინც ღუის ვარდივით,
 ჟერ ხომ გვაფუთებს ღრუბულთა ტყვრში
 მთვარე უახლად გამოვარდნილი.
 ჟერ ხომ გვახარებს მზის შირის ბანა

და ცისარტყელა ფარშევანგული,
 ჩვენი ლამაზი სოფელ-ქვეუანა
 მიძინოსავით მხარშემართული
 მამ, ნულა შეგვძრავს სევდა ფარული,
 გულს ნაღვლის სიჭვი ნუ დაგვესობა,
 ჟერ ხომ კიდევ გვწვავს იმ სიუვარულის,
 მზისა და ლექსის უმაღლესობა!
 ერთურთს ვახარეთ რწმენა ახალი,
 რომ ვიძინებდეთ ერთი იმედით:
 „ერთი სიზმარი მაქვს სანახავი.
 თორემ ესლაც არ დავიძინებდი“

***

გულა, ერთხელაც დაიღვენთები,
 როგორც სანთელი ქარში დაღლილი,
 ერთხელ მოგ თხოვენ ზასუსს ღმერთები,
 გაილესება შენზეც მახვილი.
 ნუ შემიღრკები, ძვირფასო, მაშინ, —
 ვალი ვალია და შენც ივალი,
 ჭირში თუ ლხინში, მსუში თუ ქარში,
 ძმობილო, ჩემთან მოხეტიალე.
 ეველას სვედრია, ეველას თან დასდევს
 ის ძველი ცელი შირქანგისანი,
 ჩვენც შევერკინათ, არ დავუზავდეთ
 წუალობას ნუ ვთხოვთ, — კრიქანგი არი.
 ჟერ კი, ხომ მივქრით... და რჩება უკან —
 გზა ცაზე, ზღვაზე, მთაზე, ვაკეზე,
 გვხიბლავს სიჭრელით სამუაროს რუკა
 და გიჟ ოცნებებს სრბოლად აქეზებს.
 ფიქრთა და აზრთა საზღვართა მიღმა
 გვახეტიალებს ბოშა ოცნება,
 ჩვენივ თავს ვეძებთ ჩვენ სხვათა მიღმა,
 ვერ გვიხლოვნი და... გვეოცება.
 ვესწრაფით, ვჩქარობთ, ვრჩებით და ვესწრებთ,
 დარი ხან დარობს და ხან ავდრდებთ.
 დრო კი ხვეწს ჩვენი სიცოცხლის ფურცლებს
 და მორეული ახლო მთავრდება.
 ვეძებთ ცხადლივ და ვეძებთ ანდეზე,
 ბუდი კი სწორეს გვიძრუდებს მუდამ,
 ვამცემთ, ვამცემთ და ველარ დაგვეცემთ,
 უკან გაფრენილ გზებს დაურჩით უკან.
 მაინც მგელივით მუხლი მაიბი,
 გაღი, გაძივვა, მოგდევ, იარე,
 ბეწვის სიღებზე იმუშაითე,
 ჩემო ძმობილო, ჭირმოხინარე.

შეხვედრა ძველ მუზასთან

ნეტავ საით გაფრინდნენ
ნვენი თეთრი მერცხლები,
საით გადაიხეხნენ
სიყვარულის მეწერები.
აი, როგორც გაცივდა
გული ნაბურბურადი,
ვისთვის, ვისად გესძოდა
ნემი ნაბუღბუღარი.
ახლა არის გვიანდა
ნაფრის ანაღვერდლება,
იმ ბირველი სიმღერით
გული არ ამღერდება.
ახლა ნვენს შავ გიმერსაც
შეხარვია ვერცხლები,
გადამქრალან უკვადოდ
გულის ის ნაბერწკლები.

ღამე მინდორში

ფეხი ჩაუფრა ქარაფში
მზეს სამუაროის აქმაგს,
სისხლის ცრემლებით ტიროდა,
დაინდი გორაკებიდან
ოღისბირებზე დაეშვა.
თიზას მოფრჩი და საღამოც
შემომეხარა ვით რული.
ცა დაემგვანა სხარსულ ნოხს —
სხიუმეოჭვილი, მდიდრული...
სოფლისკენ გამოვემურე,
მათრობს ეს ღამე მინდვრული.
თუაღს ჩამიკუჭავს ვარსკვლავი, —
მუნავეარდება თუ ძრისხავს?
როგორ მომნახა მიწაზე,
ვით შემამჩნია მწუხრის ხანს.
აღბათ, რომ შევტრფი, მიმიხვდა,
გაიგო, გაიგ ულისხმა.
ჯერ მხნედავს მისი კრიალი,
ახლა — ბაღახის სურნელი,
თიბათვის ღამის შიკრიკი —
ნიაფი მოქრის სულ ნელი.

ჩემ შორიასლოს, ოღუდან
შინ მიჭრიალებს ურემი:
ბედს რომ დამბირდნენ, აქედან
წასვლას არ მოვისურვებდი.
მიდის ნიკორას სისახტით
ურემი თიუნადები.
მე დალოცვილო, ვარსკვლავო,
მეურმეს მიანათებდი!
მეურმევ, ხარიმც გაგიწკვს,
გადაგვიძალე დარდება!
გასახარულიც ხომა გაქვს,
სვედაც გექნება რამდენი!
დაიბუბუნებს ურმული,
გაუკიდება ვარსკვლავებს, —
გედი დაუცა დაჭრილი,
თუ ეს მინდორი კანკალებს!
მე ამ ურმულმა გამხარდა
და გრძნობას ის მიანკარებს.
ვისმენ და გამაყრიალებს, —
გულმა რა გაიხალისა!
მეურმის ღულუნს აუუვი
(მეც აუღერდება ხანდისხან),
მიუუვები უანის ნაბირებს,
ნახლიქარს სურმა ხარისას.
დავლანდე ჩემი სოფელი,
მაგრამ შინ წასვლა არ მინდა.
გულმა გაგლიჯა, გასწია,
გალაღდა, გაიაძინდა,
გადაბევა მწუერის ჭუჭუკსა
და ვარსკვლავებთან აფრინდა.
ო, ამ ღუმილში ჩამძირა,
მომასმენინა ურმული,
ზედ მაცვიოდეს ვარსკვლავი —
მინათოს ჩამობურული, —
არც მინდა თქვენი დიდება,
არც თავსე დაფნის ბულული!
შინ რა წამიუვანს! ამ ღამეს
აქ, მუხის ძირას გაუათვე!
ო, მშობლიურო ველებო,
მაგ თბილი სუნთქვით გამათბუე,
სიოვ, შენ დამინახავუ,
ვარსკვლავო, გადმოძანათუ!